UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Honor

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Honeſtas Græce καλὸς, ȣ̃, ὁ, dicitur. Eſt autem honeſtum id quod tale eſt, vt detracto omni vtilitate, vllis præmiis fructibuſq; per ſeipſum poſſit iure laudari, quod quale ſit, non tam diſputatione, qua ſum vſus, intelligi poteſt, (quanquam aliquantum poteſt) quam communi omnium iudicio, & optimi cuiuſque ſtudiis aut factis, qui multa ob eam cauſam faciunt, quia decet, quia rectum, quia honeſtum eſt, etſi nullum conſecuturum emolumentum vident. Vt enim conſuetudo loquitur, id ſolum dicitur honeſtum, quod eſt populari fama glorioſum? *ſecundum Cicer. lib. 2. de finibus bonorum & malorum.*

Honeſtum idem eſt, quod ſpiritualis pulchritudo, vel quod eſt honore dignum, & idem quod virtus. *Ex B. Thom. ſecunda Secunda q. 145. art.* 1. Refertur nonnunquam ad corporis pulchritudinem. *Terent. Ita me dii ament, honeſtus eſt, hoc eſt, formoſus.*

¶ Loci Biblici.

Honeſtæ res coram hominibus procurandæ, *Rom.* 12.17.

Honeſtas externa pars Eccleſiaſtici ordinis, 1. *Cor* 11.14. & 14.40.

¶ Patrvm Sententiae.

Tanta eſt probitatis vis & honeſtatis, vt omnis vel pene omnis eius laude moueatur humana natura, nec vſq; adeo ſit turpitudine vitioſa, totum vt amittat ſenſum honeſtatis, *Aug. lib. de ciuit. Dei.*

Tantum ſplendor honeſtatis eſt, vt vitam beatam efficiat tranquillitas conſcientiæ, & ſecuritas innocentiæ. *Ambroſ. libro ſecundo, de Offic.*

¶ Sententiae Philosophicae.

Nihil turpe faciendum bono viro etiam ſi ex omni parte lateat, etiam ſi omnes Deos homineſque celare poſſimus. Nihil tamen in nobis auare, nihil iniuſte, nihil libidinoſe, nihil incontinenter eſſe faciendum. Sapientis enim eſt proprium nihil quod pœnitere poſſis facere, ſed ſplendide, conſtanter, grauiter, honeſte omnia. *Cic. 3. de Offic.*

Ecce torpent ingenia deſidioſæ iuuentutis, nec in vnius honeſtæ rei labore vigilatur, ſomnus languorq; eſt ſomno & languore turpior, malarum rerum induſtria inuaſit animos, cantandi, ſaltandique obſcœna ſtudia, effœminatos tenent: & ad muliebres blanditias extenuare vocem, mollitia corporis certare cum fœminis, immundiſſimis ſe extollere immunditiis, noſtrorum adoleſcentiam ſpecimen eſt, qui ſunt expugnatores alienæ pudicitiæ, immunditiæ negligentes ſuæ, *Senec. in Rhetor.*

Ita viue, vt nihil tibi committas, niſi quod committere etiam inimico tuo poſſis, *in epiſt.*

Honeſta & iuſta, de quibus ciuilis conſiderat, tantam differentiam, tantumque errorem in ſe habent, vt lege non natura eſſe videantur. *Ariſt. Ethic. c.* 3.

Honeſta omnes aut plerique volunt, ſed tamen vtilia eligunt. *Idem* 8. *Ethic. c.* 13.

Honeſtum eſt, quod per ſe eligendum cum ſit, laudabile eſt: bonum autem ſit iucundum, ſit quia bonum, *Ariſt. Rhet.* 1.

Honeſta ſunt & efficientia virtutis, & quæ à virtute efficiuntur. Honeſta ſunt quorum præmium eſt honor: & quorum præmium honor potius quam pecunia, & quæ ſimpliciter bona natura bona ſunt, & quæ accidunt, vt potius ſint mortuo, quam viuenti & quæ aliorum gratia, *idem ibid.*

Honeſtum quod in nobis eſt, hoc ex nobiſmet ipſis poſſidemus, *Alex. Aphrod. in 1. natur. q. c.* 2.

Honeſtum & honoratum eadem ſubiecto ſunt, ratione autem differunt: nam honeſtum expetitur: honoratum propter excellentiam ſic appellatur, *Simpl. in 1. anim. tex.* 1.

Honeſtum id eſt, quod propria ſua vi eſſentiali nos trahit, & allicit, & hoc per ſe appetimus. Et nil vtilitatis vel delectationis nobis afferat. *Albert. Magn. de natur. & orig. ani. tract.* 2. *c.* 6.

Honeſtum eſt homines erudire. *Plat. Apolog.* Honeſtum nullum, vt honeſtum malum eſt, nec turpe, vt turpe, bonum. *Idem in Alcib.*

Honeſtum bonum eſt: nam omnes honeſtæ actiones bonæ quoque ſunt. *Protag.* Honeſtum & bonum virum & fœminam felicem eſſe iniuſtum & malum miſerum dico. *In Georg. idem*

Honeſtum vtile, & iucundum qui loquendo inuicem diſcreuit, non eſt audiendus. *Ficin. in Plat. de legib. dialog.* 2. Honeſtas ſolius mentis decor, pulchritudo, & ornatus exiſtit. *Idem de volup. capite* 8.

Honeſtum ab vtili non re ipſa, ſed cogitatione diſcernitur. *Seb. Toxius in 5. Plat. de Repub.* Honeſtum non eſt ab vtili diſiunctum. *Marc. Anton. Natta de pulchro lib.* 4.

Honeſtum vtili atq; iucundo duabus de cauſis dignitate præcedit: primo, quia iucunda in ſenſu, vtilia in phantaſia, honeſta in intellectu collocantur: ſecundo quia vtile & iucundum ad honeſtum, vt ad finem referuntur. *Leo Heb. de Am. dial.* 1.

Honeſtum cum vtili conuenit atque iucundo in rebus, quæ poſt earum abſolutam acquiſitionem iam poſſidentur, diligendis. *Leo Heb. de Amore dialog.* 2.

Honeſta & iucunda expetuntur ſimul, & amantur, quia ipſorum deſiderium in phanthaſia exiſtentiam quandam voluptuariam excitat: vtilia vero cum actu tantum poſſidentur ... non, cum prorſus cupientibus ſint aliena, *idem ibid.*

Honeſtas idoneum militem reddit, *Veger. l.* 1. *c.* 7.

Quum quis res alienas non appetit, ſed ſuas tantum ... paſſus repulſam armis ius ſuum perſequitur, hoc ... ſione honeſtum eſt, *Dionyſ. Halic. l.* 8.

Animo per libidines corrupto nihil honeſti ineſt. ... *nal. lib.* 11.

¶ Apophthegmata.

Pythagoras, fac ea, inquit, quæ iudicaueris eſſe ... poſtquam feceris, inglorius futurus ſis. Omnis ... malus iudex eſt vulgus: quorum igitur laudes ... res, eorundem vituperia quoq; ſperne. *Stob. ſerm.* ...

Plato Optimum ſane, inquit, hoc dictum eſt, ... Quod vtile, ſimul etiam honeſtum eſt, *Stob. ſerm.* ...

Socrates. Equus generoſus (dicebat) iudicabitur, ... ſumptuoſe ornatus, ſed eximius natura: itidem ... qui opibus prædiues, ſed qui anima egregius erit. ...

Antiſthenes dicere ſolebat, ea demum honeſta ... quæ bona ſunt: turpia vero quæ mala, *Laert. l.* 6. ...

Lacones, ſi quando ſuos inuocarent Deos, nihil ... quam vt adderent dii cæteris bonis etiam ea, quæ ... eſſent. Tantum valebat apud homines gentiles ... *Huius rei teſtis eſt Plut. in apoph. Lacon.*

¶ Similitvdines.

Socratis. Quemadmodum in ſimulachro: ſic in ... mnes partes pulchras eſſe conuenit. *Apud Stob. in ſerm.* ... *qui eſt in ordine primus.*

Vt ſtatua baſi: Ita vir bonus inſtituto innixus ... nus dimoueri debet, *apud Stob. ſerm.* 1. *de Prudent.*

Roterodami. Sicut Mercurius quam minimo ... ſole, licet alioqui vagus & errabundus: Ita non oportet ... honeſto diſcedere ſapientem. *In Simil.*

Vt matre grauida, minus laborat & in geſtatione ... ſi rem honeſtiſſimam animo conceperimus, minore ... ſequemur, quam ſtulta quædam oblectamenta. Et qu... mia ſequuntur, minore dolore margaritam illud ... bi parare poterant. *In Simil.*

Vide virtus.

Honor.

¶ Deinitio et Etymolog...

HOnor, Græce τιμὴ, ῆς, ἡ, & τιμικὸς, ȣ̃, ὁ, honor... & τιμάω honoro. Eſt autem honor proprie ... tas, quæ quauis ex cauſa alicui exhibetur. *Virgilius:* ... *tali me dignor honore.* Et quoniam multa ſunt, propter ... rem exhibere ſolemus, factum eſt, vt pro diuerſitate ... teriæ, hoc vocabulum diuerſa ſignificet. Hinc aliquando ... pro pulchritudine ponimus. *Virgilius: Frigidus & ... decuſſit honorem.* Aliquando pro obſeruantia & cultu ... *Semper honore meo, ſemper celebrabere donis.* Interdum ... nonnunquam pro præmio: *Vergilius, ipſis præcipue ... dit honores.* Quandoq; pro ſepultura. *Vergilius, Corue ... & mortis honore carentes.*

Honor municipalis eſt Reipub. adminiſtratio, cum ... gradu, ſiue cum ſumptu, ſiue ſine erogatione contingens ... *Calliſtratum Iuriſconſultum.*

Ab honor fit honoro verbum, quod eſt colo & ve... norificum, quod eſt plenum honoris: & honeſtum, ... *quibus infra.*

Honor eſt maximum bonorum exteriorum, *ſecund.* ... 4. *Ethic.*

Honor eſt benefactiuæ gloriæ indicium, *ſecund.* ... *Rhet.*

Honor eſt cuiuslibet virtutis præmium, *ſecund. B. Thom.* ... *Secundæ. q.* 129. *art.* 4.

¶ Loci Biblici.

Honor & eius diuerſæ ſignificationes: pro pretio & ... *Coloſſ.* 2. *verſ.* 23. pro ſubſidio & quouis officii genere, ... *Roman.* 12.10. *Epheſ.* 6.2. 1. *Tim.* 5. *verſ.* 3.17. 1. *Pet.* 2.17. pro ... Magiſtratui debita, *Roman.* 13. *verſ.* 7. pro honeſta cura ... dine, 1. *Pet.* 3. *verſ.* 7. Honor habendus eſt corpori, 1. *Theſſ.* ... nos Deo debitus, *Malach.* 1.6. Regi, 1. *Pet.* 2.17. Parentibus ... 16. *Matth.* 15.4. *Luc* 18.20. *Epheſ.* 6. *v.* 1.2. Proximis, *Rom.* ... 2.3. 1. *Pet.* 2.17. Vxori impertiendus. *v.* 37.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Honor credentibus in Chriſtum, 1. *Pet.* 2.7. Honor tribuendus cui debetur, *Rom.* 13.7. Honor qui ab hominibus proficiſcitur, non magni faciendus, *Num.* 16.1. *Iud.* 9.1. *Sam.* 10.27.2. *Sam.* 15. &c. 1. *Reg* 15. ... & c.6. &. 6. *Eccl.* 9.16. & 10. *Verſ.* 29 30. *Ierem.* 9.23. *Matth.* 6.1. ... & 9.30. & 17.9. & 20. &. 21.26. *Marc.* 1.44. & 5.43. & 7.36. & 8. ... & 9. &. 9. & 10.35.43. *Luc.* 22.24. *Ioan.* 6.15 *Rom.* 8.50. & 12.43. *Actor.* ... & 14. *v.* 14. *Galat.* 6.2. *Philip.* 2.3. 1. *Theſſal.* 2.6. 1. *Petr.* 5.33. *Ioan.* ... *Apoc.* 19.10. & 22.9.

Honorat Patrem Chriſtus, *Ioan.* 8.49. Honorans Deum, fidens honoratur, 1. *Sam.* 2,30. Non honorans Filium, non honorat Patrem, *Ioan.* 5. &. 23.

Honorare, pro quibuslibet charitatis officiis proſequi. 1. *Pet.* 2.17.

¶ Patrvm Sententiae.

Remotis obſtaculis inſanæ opinionis ſcelera nuda penſentur, nuda inſpiciantur, fallacia tegmina & vanæ laudes & gloriæ auferantur: & apparebunt miſeriæ peccatorum, *Auguſt. lib.* 3. *de ciuitate Dei.*

Gloriam & honorem non debet ſequi virtus, ſed ipſa virtutem: Vnde honores quos expetunt multi, Caro petere non debuit, ſed ... ciuitas ob eius virtutem non petenti dare. *ibid. li.* 5.

Rerum, gentium, nationumq; imperium penes reges erat, quos ad faſtigium honoris non ambitio popularis, ſed ſpectata inter bonos moderatio prouehebat, *ibid. li.* 4.

Vbi honor non eſt, ibi contemptus eſt: vbi contemptus, ibi frequens iniuria, ibi & indignatio: vbi indignatio, ibi quies nulla: vbi quies non eſt, ibi mens a propoſitio ſæpe deiicitur. Vbi autem per inquietudinem aliquid aufertur ſtudio minus fit ab eo, quod tollitur, & quod minus eſt, perfectum dici non poteſt. Ex hac ſupputatione illa ſententia naſcitur, Monachum in patria ſua perfectum eſſe non poſſe, perfectum eſſe nolle, delinquere eſt *Hieron. in epiſt.*

Non eſt dignum, vt inde exigas honorem, vnde refugis laborem. *ibid.*

Deieciſti eos, dum alleuarentur, quum alleuatur, deiicitur, qui honoribus proficit, & moribus cadit. *Greg. in regiſt.*

Cum mali præpoſiti ſuum contra veritatem honorem exigunt, ab omni rectitudine ſequentium corda ſubuertunt. *In moral.*

Prædicatores boni & honorem propter elationem fugiunt: & honorem tamen propter imitationum volunt. *ibid.*

Honor malis exhibitus in eorum commutatur ruinam. *In* 7. *moral.*

Differentia dignitatis facta eſt inter ſanctos, vt vnus ſit Epiſcopus, alius miniſter, contumacia carnis coegit, & peruerſitas mundi & operatio inimici, honores vt videantur eſſe, ſed re vera non ſunt: ... miniſteria. *Chryſoſt. ſup. Matth.*

Quicunq; deſiderat primatum cœleſtem, ſequatur humilitatem terrenam: non enim qui maior fuit in honore, ille maior: ſed qui iuſtior, ille maior. *ibidem.*

Honor verus virtus animi eſt, hic honor nec à Cæſaribus præſtatur, neq; adulatione conquiritur, neq; pecunia præparatur, nihil fucati in ſe habet, nihil ſimulati, nihil occulti huius honoris ſucceſſor ... huius eſt accuſator: nullus ingratus. *De reparatione lapſi.*

Honoris magnitudo his, qui pro digno viuunt honore, ſtimulus ... eſſe pœnarum. *idem ſuper Matth.*

Epiſcopus ſi debitum honoris non acceperit à presbytero, aut presbyter ſi non acceperit à diacono, aut diaconus a lectore iraſcitur & turbatur: ſi autem viderit epiſcopus presbyterum, aut presbyter diaconum circa obſequium Eccleſiæ non permanentem, aut ... peccantem in Deum, neq; iraſcitur ei, neq; curat, quia omnes ... de ſuo honore ſolliciti ſunt, de honore autem Dei nullus. *ibidem.*

Qui de amore non venit honor, non honor, ſed adulatio eſt. *Bernard. in Cant.*

Chriſtus ad ſanandum filium reguli ire noluit, ne diuitias honorare videretur: ad ſeruum vadit, ne ſeruilem conditionem ſpreuiſſe putaretur. In hoc ſuperbia noſtra retunditur: qui in hominib. ... naturam, qua ad imaginem Dei facti ſunt, ſed honores & diuitias veneramur. *Beda.*

Qui priuatus ſui autoritatem perdit, in deſpectionem, & anguſtiam ſe mittit: qui autem locum ſuum ſapienter cuſtodit ſe ac ſuos ad profectum dirigit, *Gloſſ. ſup. Eccl.* 23.

Quidam honores fugiunt vt honorib. obuient, ſubeſſe fugiunt, vt poſſint præeſſe. Sæpe enim gloria, vt acquiratur, contemnitur, & ... vt obtineatur, relinquitur, *Hugo.*

... filii hominum ad honores angelicis humeris formidandos: non tamen virgula debet eſſe, cui domus innititur, nec vitulus, ſed bos ad aratrum ponitur. *ibid.*

Decet quidem cunctos patriæ ſuæ augmenta cogitare, ſed eos, maxime quos Reſpublica ſibi ſummis honorib. obligauit: quia rectum eſt, vt eum neceſſe ſit plus debere, qui viſus eſt maiora ſuſcipere. *Caſſiod. li.* 4. *epiſt.*

Dignum enim videtur, vt qui eſt ſcientia præditus, reddatur honore reuerendus. *ibid.*

¶ Poeticae Sententiae.

Ouid. lib. 1. Triſt. eleg.

Donec eram ſoſpes tituli tangebar amore,
Quærendique mihi nominis ardor erat.

Horat. ſerm. lib. 1. Satyr. 6.

Sed fulgente trahit conſtrictos gloria curru,
Non minus ignotos generoſis.

Perſius Satyr. 1.

An erit qui velle recuſet
Os populi meruiſſe.

Vergil, Eclog. 5.

Dum iuga montis aper, fluuios dum piſcis amabit,
Dum thymo paſcentur apes, dum rore cicadæ:
Semper honos, nomenque tuum laudeſque manebunt.

1. Aeneid.

In freta dum fluuii currant, dum montibus vmbræ
Luſtrabunt, conuexa polus dum ſidera paſcet,
Semper honos, nomenque tuum, laudeſque manebunt.

Solon per Auſon.

Non erunt honores vnquam fortuiti muneris.

Ouid. 1. Faſt.

In pretio pretium nunc eſt: dat cenſus honores,
Cenſus amicitias pauper vbique iacet.

Idem 3. Amor. 1.

Curia pauperibus clauſa eſt, dat cenſus honores:
Inde grauis iudex, inde ſeuerus eques.

Boeth. 38.

Quid dignum ſtolidis mentibus imprecor?
Opes, honores ambiant.
Et cum falſa graui mole parauerint,
Tum vera cognoſcant bona.

Nemeſianus Eclog. 1.

Namque fuit dignus ſenior quem carmine Phœbus
Quem calamis fidibuſque Linus modulantibus Orpheus.
Concinerent, atque acta viri, laudeſque ſonarent.

¶ Philosophicae Sententiae.

Qua in ciuitate non maximus virtuti honos tribuitur: in ea optimus ciuitatis ſtatus ſtabilis & firmus eſſe nullo modo poteſt, *Ariſt. li.* 2. *de Repub. c.* 9.

Eſt bonorum externorum maximum gloria *li.* 4. *Eth. ca.* 3.

Honor & gloria ſuapte natura grata iucundaq; ſunt, & ad vtilitatem quoq; maxime valent, *li.* 1. *Rhet. c.* 6.

Si verum iudicare volumus, ſolis bonis honos debetur. *l.* 4. *Ethicorum ca.* 3.

Imperia & opes, gloriæ cauſa expetendæ ſunt. *ibid.*

Licet & vt decet honorem gloriamq; expetere, & nimium & parum, *Ethi. c.* 7.

Excitantur ad ſubeunda pericula ciues & pœnis, & probris, & honoribus, qui decreti ſunt legibus. *li.* 3. *Ethic. c.* 8.

Honoris ſtudio, probrique fuga, quod eſt turpe, comparatur, *ibid.*

Laus in ſolis vltroneis locum habet. *li.* 1. *Magno Moral. ca.* 3.

Omni ſeni honos tribuendus eſt is, qui ætatem illam decet, aſſurgendo, decedendo de via, aliiſque generis eiuſdem, *li.* 9. *Ethi. capit.* 2.

Vt Diis, ſic ſuus honor tribuendus eſt parentibus: non omnis quidem, ſed patri is, qui patrem: matri is, qui matrem deceat, *ibidem.*

Cognatis atq; tribulibus, ciuibus item reliquiſq; omnibus, ſemper enitendum eſt, vt ſuus cuiq; honos tribuatur. *ibid.*

Quorum præmium honor eſt atq; laus: longe præſtantiora ſunt, quam ea quorum præmium eſt pecunia. *li.* 1. *Rhet. c.* 9.

Communis conſeruandæ omnis Reipubl. ratio eſt neminem ornare ſupra modum: ſed exiguos potius, & diuturnos honores, tribuere quam celeriter magnos. His enim talibus deteriores fiunt, & ferre ſecundam fortunam non omnes poſſunt. *libr.* 5. *de Republ. ca.* 8.

Vt ij qui pecunias amant, pecuniarum imminutionem: ſic ambitioſi ac boni viri, gloriæ iacturam moleſte ferunt. *lib.* 5. *de Republ. ca.* 11.

Eſt virtutis merces gloria, quæ eadem bonis viris tribuitur. *Ethic. li.* 4. *c.* 3.

Honorem & gloriam bona eſſe neceſſe eſt: iucunda enim ſunt & effectiua multorum: ac vt plurimum ea vere ineſſe oſtendunt, propter quæ fiunt. *li.* 1. *Rhet. ad Theodecten. c.* 6.

Dignitas ad externa bona refertur: quorum maximum ponimus id quod & Diis tribuimus, & quod maxime expetunt omnes ii, qui ſunt in magiſtratu, & quod rerum geſtarum vel præclariſſimarum mercedem omnes deſiderant, qualis gloria eſt. *lib.* 4. *Ethic. ca.* 3.

Gloria eſt, cum virtuoſus à cunctis exiſtimatur, aut id habere putatur, quod omnes, vel plures, vel probi, vel prudentes expetunt. Honor autem eſt exiſtimationis benefactiuæ iudicium. Honorantur ergo maxime, atq; merito, qui beneficia contulerunt: deinde qui conferre queant. *li.* 1. *Rhet. ad Theodect. c.* 5.

Honoris partes ſunt ſacra, memorationes, decantationes carminum, aut ſolutæ orationis ad laudem recitatio: luci vel primi conſeſſus, ſepulchra, imagines, publici victus. Ad hæc etiam barbara

bara, vt incl[illegible]nati, loco cedere: munera quoque, ſed alia apud alios honorat[illegible]ora. *Ibid.*

Eſt [illegible] in eorum potius poteſtate qui colunt honos, quam qui co[illegible]ntur. *Ethic. li.* 1. *c.* 5.

Nulla voluptas humana videtur ad diuinam accedere propius, quam ea delectatio quæ ex honoribus percipitur. *Xenoph. in Hierone.*

Gratia atque honos opportuniora interdum non cupientibus ſunt. *Liuius Dec.* 1. *li.* 4.

Magni fiunt animi magnis honoribus, *Idem, ibid.*

Virtutis vberrimum alimentum eſt honos. *Max. lib.* 2. *c.* 6.

Candidis animis voluptatem præbent in conſpicuo poſita, quæ cuique magnifica merito contigerunt, Quia æque præmiorum virtus, atque honorum contemplatio iudicanda eſt, ipſa natura nobis alacritatem ſubminiſtrante, cum honorem induſtrie appeti & exolui grate videmus, *Idem lib.* 8. *c.* 15.

Sapientes principes non ad ſtatuas, picturas, diuinosve honores, ſed ad ſuas ipſorum actiones reſpicientes, illis aut vt honoris cauſa delatis fidunt, aut vt neceſſitate extortis diffidunt: intelligentes populum ſæpe tum maxime, cum honores decernit, odio habere eos qui immodicos honores, idque ab inuitis accipiunt. *Plut. in Demetrio.*

Magni honores immodicæque poteſtates etiam hominum animos ad faſtum extollunt atque corrumpunt. *Dion. li.* 36.

Pecunia ex quo in honore eſſe cœpit, verus rerum honor cecidit. *Seneca in Epiſtolis.*

Nemo eorum, quos diuitiæ honoreſque in altiori faſtigio ponunt, magnus eſt. Quare ergo magnus videtur, cum baſi ſua illum metiris, Magnus pumilio, licet in monte conſtiterit. Coloſſus magnitudinem ſeruabit, etiamſi ſteterit in puteo. Hoc laboramus errore, quod neminem æſtimamus ex æquo. Cum vero velis æſtimationem hominis inire, & ſcire qualis ſit, nudum reſpice, ponat patrimonium, honores, & alia fortunæ mendacia, corpus ſuum exuat, & animum intuere qualis ſit, quantuſq;, alieno, an ſuo magnus. *idem.*

Abſtrahunt nos à recto diuitiæ, honores, potentia, & cætera, quæ opinione noſtra chara ſunt, pretio ſuo vilia, nihil habent iſta magnificum, quo mentes noſtras in ſe trahant, præter hoc, quod mirari ills conſueuimus. *Seneca ad Lucilium, Epiſt.* 82.

Honor maior eſt in honorante, quam in honorato. *Ariſtot. libr.* 1. *Ethic.*

Paruus honore non eſt dignus. *Ariſt. li.* 4. *Ethic.*

Vbi enim iſtum inuenies, qui honorē amici anteponat ſuo? *Cic. lib. de Amicit.*

Contempto igitur honore, contempta etiam pecunia, quid relinquitur quod extimeſcendum ſit? *Ci. lib. Vltimo Tuſcul. qu.*

Gloriam & honorem, & imperium, bonus & ignauus æque ſibi exoptant, Si bonus, vera via nititur: ſed ignauus, quia bonæ artes deſunt, dolis atq; fallaciis contendit. *Saluſtius in Catilinaria.*

Nam & virtutis vberrimum alimentum eſt honos. *Valer. Max. li.* 2. *Tit. de Inſtitutis antiquis.*

¶ APOPHTHEGMATA.

Diogenes. Athenienſes per adulationem decreuerant, vt Alexander pro libero patre haberetur & coleretur. Hunc honorem irridens Diogenes: Et me, inquit, Serapin facite. Vt enim Bacchus inter Satyros eſt, ita Serapis ab Ægyptiis ſpecie bouis colitur. *Laer. li.* 6.

Ariſtoteles præcipuam dignitatem eſſe dicebat, non fungi honoribus, ſed ab aliis dignum honore iudicari. *Stob.*

Alexander Capta Petra, arce inexpugnabili in India, Alexandrū amici eius iactabant ſupergreſſum rebu[illegible] g[illegible]ſtis Herculem: At ego, inquit, res geſtas meas cum imperio non exiſtimo eſſe vni Herculis verbo æquiparandas. *Plut in apoph.*

Pythonem, quod interfeciſſet regem Cotyn, magni faciebant Athenienſes & honorabant: Sed ille, Deus hoc (inquit) manu vſus mea perpetrauit. *Plutarchus in præceptis politicis.*

Phauorinus philoſophus. Athenienſes Phauorini æneam ſtatuam deiecerant, vt hominis Cæſaris inimiciſſimi. Erant enim Athenienſes vectigales Adriano Cæſari. Id poſteaquam philoſopho denuntiatum eſt, nihil commotus dixit: Vtilius erat Socrati ab Athenienſibus ærea priuari ſtatua, quam bibere cicutam *Philoſtratus.*

Demetrius Antigoni filius, cum Rhodum obſideret, vrbemque iam cepiſſet, tabulam quandam Protogenis manu depictam ſtudioſe ſeruari ſibi præcepit, dicens: ſe citius parentis imagines, qua[illegible] eā picturam aboliturum. *Plut. in Demetrii vita.*

Neocles, Arato deſtinanti tyrannorum communi odio abolere tabulam inſignis artificii, quæ Ariſtratum in curru victorem habebat: Neocles ſupplex interceſſit, vt opus incolume ſeruaretur, dicēs: Cum tyrannis non cum tyrannorum imaginibus belligerandum eſſe. *Eraſ. li.* 6. *apoph.*

Scipio minor vbi ciuitatem comperit ſtatuis deorum Græcanis ac monimentis, è Sicilia deportatis differtam, per præconem pronuntiari publice iuſſit, vt qui illarum eſſent vrbium agnoſcerent illa, ac referrent domum. *Plut. in Rom. apoph.*

Iulius Cæſar cum triumphans ſubſellia tribu[illegible] Pontius Aquila non aſſurrexit vnus omnium ad[illegible] vt proclamarit, Repete ergo Aquila à me Rempub[illegible] deinde per continuos aliquot dies cuiquam pollic[illegible] hac exceptione: Si tamen per Pontium Aquilam lic[illegible] *apoph.*

Ioannes Picus ſæpe oblatas & ſacras & profan[illegible] gno reſpuit, Deo & ſtudiis ſe addictum reſpondens[illegible] quidam magni nominis amicorum ſuaſu eum ad C[illegible] gnitatem petendam, vel certe ſi offerretur ampl[illegible] de hortaretur, reſpondit: Non ſunt cogitationes [illegible] veſtræ. Bona Eccleſiæ pauperum bona ſunt. *Ioan. Fra[illegible] eius Vita.*

Paulus Aemilius iterum petens conſulatum, re[illegible] terum cum bellum aduerſus Perſeum ac Macedon[illegible] gnitieq; ducum iam longum duceretur, eidemq[illegible] tuliſſent, negauit ſe illis habere gratiam, non e[illegible] deſignatum imperatorem, quod ipſe deſideraret [illegible] quod ipſi imperatorem. *Plut. in Rom. apoph.*

Cicero in Vatinium, qui paucis diebus conſul fu[illegible] Vatinii anno magnum oſtentum fuit, quod eo c[illegible] ma, nec ver, nec æſtas, nec autumnus fuiſſet. Nam [illegible] totus diſtinguit, quarum vnaquæque tres menſes o[illegible] an hoc ipſum ſit, quod aliter refert Pollio in Ma[illegible] ſul qui ſex meridianis horis conſul fuerat, ioco C[illegible] eſt: Conſulem habuimus tam ſeuerum tamq; c[illegible] ius magiſtratu nemo pranſus ſit, nemo cœnauer[illegible] rit, niſi forte videtur hoc magis ad Caninium Re[illegible] re. *Macrob.*

M. Voltacilius, cum audiret Caium Seruilium pe[illegible] diem conſulem fuiſſe, in Flaminium præſentia d[illegible] tea Flamines, nunc vero conſules diales creatos eſſe [illegible] ad Flamines Diales, à Romulo, vel vt alii volunt, à N[illegible] creatos, qui à geſtatione filiorum Filamines dicti [illegible] tem Diali iurare non licebat, & iniurato credeba[illegible] 2. *Saturn. c.* 2.

Alphonſus interrrogatus, quid ſibi ſine vtilita[illegible] deretur: Conſimile id ſibi videri reſpondit vt ſi pe[illegible] acre quis cernat, ſed offenſus caligine oberret in[illegible] autem eos, qui ad magnos honores aſpirant: quib[illegible] habent quo honoris titulo ſatisfaciant. Tales ſunt h[illegible] iam aurati, qui poſt profectionem ad diuum Iacob[illegible] nicum ſepulchrum, ſe auratos equites nominan[illegible] oſtendunt, cum vix habeant viaticum ad vnum a[illegible] are, pedes ire ſoliti. *Panor. lib.* 2. *de rebus geſtis Alph[illegible]*

Ariſtoteles, cum quidam ei decretum Delphis [illegible] iſſet ſcribens de his ad Antipatrum, inquit, Ea qu[illegible] decreto ſunt aſſignata, quibuſque nunc priuatus ſu[illegible] meum afficiunt: vt neque magnopere mihi cord[illegible] men omnium non cordi ſint. Sapientiſſime aut[illegible] eſſe ſimile dignitatem aliquam ſuſcipere: & cum i[illegible] ſpoliari. Non enim graue eſt, non adipiſci at cum [illegible] ſum amittere, id ſatis quidem moleſtum eſt. *Aelian. [illegible] hiſtoria.*

Antiſthenes ſciſcitatus, quæ res portenderet [illegible] tium? Quando in his, inquit, nullum eſſe po[illegible] malorum diſcrimen. Sentiens, eam Rempubl[illegible] conſiſtere, vbi nec eſſet honos virtuti, nec pœna ſce[illegible] *bro ſexto.*

Theophraſtus percontatus, quanam re comm[illegible] ſocietas conſeruari poſſit? reſpondit, Si pœna [illegible] tur à Republica, boni inuitentur honorum præm[illegible] *mon* 41.

Anaximenes dicere ſolebat, Qui zelo affecti, re[illegible] nullo neq; præconio nec honore dignantur, quem[illegible] pſi ex ſuis benefactis ſperare audebunt? *Stob.*

Q. Fabius. Fabio iam ſene, filius illius conſul [illegible] quum publicitus multis audientibus habuiſſet ora[illegible] conſcenſo equo præcedebat. Quum autem iuuen[illegible] ſet, qui patrem iuberet equo deſcendere, alii quide[illegible] auerſati ſunt, vt Fabius ab equo deſiliens, non habit[illegible] accurrit, ac filium complexus, Euge, inquit, fili, [illegible] quibus imperes, & quam magnum magiſtratum [illegible] *apoph.*

Anonymus, Titius Labienus equiti ſtrenuo de præd[illegible] rum donauit. Id videns Scipio, dixit equiti. Habebis [illegible] uitis. Hac voce audita, eques aurum ad pedes Lab[illegible] quum audiſſet Scipionem dicentem, Imperator te [illegible] teis donat: alacer gaudio abiit. Miles aurum contem[illegible] amplexus eſt. *Eraſ.* 6. *apoph.*

M. Cato aiebat populum Romanum non tantum [illegible] verum etiam virtuti plurimum conducere. Que[illegible] enim tinctores eum potiſſimum colorem inducunt, [illegible] homines maxime delectari: ita iuuentus ad ea [illegible] mum incumbit, quibus populus defert honores. [illegible]

…malit artes, verùm etiam virtutem. Hoc pacto monebat …m, vt magiſtratus his demum committeret, qui de ſe virtu…em dediſſent: ita fieri, vt quam plurimi ſeſe ad egregia ſtu…ferrent. *Eraſ. li.5. apoph.*

…, Qui virtutem honore ſuo fraudarent, eos dicebat ipſam …em à iuuentute auferre. Sentiens, præmiis animos iuuenum …tutem accendi: quæ ſi detrahas, ipſa virtus elangueſcit. *Plut.* …

…Africanus. Socrati cum Xenophontem in manibus ſem…bebat, cuius in primis laudabat illud, quod diceret: Eoſdem …es non eſſe æque grandes Imperatori ac militi, quod ipſe ho…norem leuiorem faceret imperatori. *Cicer. libr. 2. Tuſcul.*

…ſibi proprie & ſolum honorem æſtimari dicebat, quem …neq; maiorum commendatione, neq; per alterius calamitatē …tus ſit. *Cicero in Philippicis.*

…benſis amico ac familiari cuidam ſuadenti vt tranquille & …, dum poſſet, vitam agereret, nec corpus tot tantiſq; pe…obiectaret, repondiſſe dicitur, Non temere à Romanis, illis …m ſapientioribus, Honoris templo Virtutis templum coniun…eſſe, in quod niſi per Virtutis templum introire nemini lice…intelligerent mortales, ad honoris faſtigium non voluptatū …delicus atque illecebris affluens eſſet) ſed virtutis, illa qui…aſpera & ſalebroſa, enitendum eſſe. *Panorm. li. 1. de rebus geſt.* …

Ageſil… quum nationes, quæ id temporis Græciam incolebant, …in clariſſimis quibuſq; ciuitatibus honoris cauſa ſta…eſcripſit illis hunc in modum. Me; nulla ſit imago, neq; …neq; ficta, neq; vllo alio artificio parata. At principum vulgus …honoris genere ſe Diis æquiparari credebat, ſummumq; rerum …geſtarum præmium arbitrabatur. Ageſilaus ipſo honeſto cō…, negligebat eiuſmodi adulationes malens inſculpi pruden…ac bonorum hominum pectoribus, quam in foro æreus au…eſtate. Eximiam virtutem ſponte ſuum conſequitur decus. …illa ſpecioſior ſtatua quam honorifica bene actæ vitæ memo… *Plut. in apoph. Lacon.*

…dem. Quum moraretur in portu qui Menelai dicitur, manda…is qui aderant, ne quam ſtatuam aut imaginem in eius hono…erigerent. Si quod, inquit, præclarum facinus geſſi, hoc erit …mentum mei: ſin minus, ne omnes quidem ſtatuæ, quum …ium ac nullius rei opificum opera, *Plutarch. in Lacon. a…*

…dem. Thaſii quoniam intelligebant Ageſilaum de ipſis optime …, templis ac diuinis honoribus illum dignati ſunt atque …de re legati ad illum miſerunt. Is vbi legiſſet honores, quos le…ad illum detulerant, percontatus eſt, num illorum patria pote…em haberet ex hominibus faciendi Deos? Quum illi reſpondiſ…habere: Agedum, inquit, primum vos ipſos Deos facite: id ſi …entis, tum vobis credam, quod me quoque Deum facere …tis. Vtrum hic prius admirari conuenit? animi celſitudinem, …contemnentis oblatum, ob quod Empedocles philoſophus …in Ætnam coniecit, quodque tot eruditi principes tot artib. …ipendiis ambierunt: an ingenii ſolertiam, qua Thaſiis vel ſum…ſtultam vel abiectam adulationem in oculos ingeſſit? *Plut.* *…apoph. Lacon.*

…nymus. Quidam quum in peregrinatione vidiſſet homines …llis curulibus ſedentes: Abſit, inquit, vt in talibus ſedeam ſellis, …non liceat aſſurgere ſeniori. In his enim ſedebant delicati por…curribus, ac cœlum imminens capiti prohibebat exurgere. …Lacedæmonios vero ſcelus erat, iuuenem non aſſurrexiſſe ſe… *Plut. in Lacon.*

Theopompo Pilii cum decreto ſtatuiſſent ſummos honores, ipſe …: Mediocres honores ipſum tempus augere, immodicos vero …abolere, dicens. Quo apophthegmate, id quod alii ſibi aut vendi…arroganter, aut ambiunt inepte, ipſe vltro delatum reiecit. *Plu. in Lacon.*

Pyrrhus quum rebus feliciter geſtis domum rediſſet, & à ſuis a…ila diceretur. Per vos, inquit, aquila ſum. Qui enim non eſſem, …am veſtris armis veluti pennis ſubleuer? Modeſtiſſime glorioſi …nominis laudem in ſuos milites transferens, vitauit inuidiam. *…in Regum & Imp. apoph.*

Alexander quum in bello crus ei eſſet ſagitta vulneratum mul…accurrerent, qui ipſum frequenter Deum appellare conſueue…porrecta hilariq; fronte ad Homeri carmen alludens dixit. …guis eſt quem videtis liquorque, qualis diuis ſolet emana…beatis. Nimirum irridens adulatorum vanitatem, cum ipſa res …ipſum nihil aliud eſſe, quam hominem. *Plut. in apoph. re…gum & Imp.*

M. Varro Pauli collega, quoniam ex Cannenſi pugna, quæ Ro…is fuerat infeliciſſima, ſuperfuit, honores à populo delatos re…: dicens, felicioribus magiſtratibus opus eſſe Reip. Quum …m gereret inculpatum, fortunæ ſuæ Reipub. vltro pœnas da…voluit, vir ob hoc ipſum ſummis dignus honoribus. *Eraſm. lib. 6. apoph. ex Plut.*

Pompeius, quum in Libyam aduerſus Domitium tranſiſſet, cūque ingenti prælio ſuperaſſet, militibus ipſum Imperatoris titulo conſalutantibus, negauit ſe eum honorem admiſſurum, quamdiu hoſtium vallum ſtaret erectum. Hoc audito, milites, licet ingens obſtaret pluuia, impetu facto hoſtium caſtra adorti expugnarunt. Recuſauit honorem, nondum factis emeritum. *Plutarch. in apophtheg.*

Iulius Cæſar, populo, per adulationem Regem ipſum ſalutanti: Cęſar, inquit, ſum non rex. Maluit priuatum nomen, quam regium inuidiæ obnoxium. *Eraſm. libr. 4. apoph. Plutarchus in vita Cæſaris.*

M. Antonius quum Rhodum inſulam vi cepiſſet, & in ingreſſu ſalutaretur rex atque dominus: Nec rex ſum, inquit, nec Dominus, ſed regis ac Domini interfector. *Plut. in Antonio.*

Tiberius cuidam, à quo fuerat dominus appellatus, denuntiauit ne ſe amplius contumeliæ cauſa nominaret. Quanta modeſtia in tanto principe? Nunc quidam nihil audire poſſunt, niſi ſacras maieſtates, gratioſas celſitudines, & reuerendiſſimas dominationes *Eraſm. lib. 6. apoph.*

Maximus Senior Cæſar, nunquam ad oſcula pedum quenquam admiſit, dicens. Dii prohibeant, vt quiſquam regnorum pedibus meis oſcula figat. *Capitolinus.*

Alexander Seuerus Imperator creatus, quum vix annos 16. natus eſſet, ob virtutes eximias, titulis magnificis à ſenatu decoratus nunquam in animum induxit, vt ſe Magnum, & Patrem patriæ cognominari pateretur: Oportere enim aiebat, vt res geſtæ maturiorque ætas ea nomina pararent. *Lampridius.*

Gregor. Nazianzenus: Cum ſucceſſus Gregorii in Eccleſia inuidia ſubſequeretur, adeo vt iniquis & minus ſanis proſcriptionibus ei abeundum eſſet, iamq; alius ordinaretur Epiſcopus, quod nemo illi palam dicere audebat, ipſe vero ſentiens quid fieret, dixit: Abſit, vt mei cauſſa aliqua ſimultas in Dei ſacerdotibus oriatur. Si propter me eſt iſta tempeſtas, tollite & mittite me in mare & deſinet à vobis quaſſatio, *In eius vita.*

Alphonſus. Neapolitani ciues, cum ob virtutem & clementiam Alphonſi regis decreuiſſent vno conſenſu omnes arcum regi triumphalem ad memoriam honorifice ſtruere, elegerunt locum ſuper gradus marmoreos maioris Eccleſiæ. Id vero quandoquidem fieri non poterat, ni magna ex parte dirueretur Nicolai Mariæ Buxuti, magnanimi & ſtrenui militis, domus, rex fieri omnino hoc prohibuit: Haud tanti ſe facere, inquiens, huiuſmodi ſaxorum ſtruem ventis imbrique obnoxiam, vt amici domum ideo euerti pateretur. Contempſit rex honorem, & laudem ſaxorum teſtimonio poſteris memorandam: cum ſecus hodie faciant ii, qui nullis virtutibus conſpicui, omnibus ædificiis & parietibus nomen ſuum poſteris celebrandum inſcribunt atque inſculpunt. *Panor. lib. 1. de reb. geſt. Alphonſ.*

❡ Similitvdines.

D. Anshelmi: Sic agunt illi qui mundi huius honores appetunt, quomodo pueri, qui ſequuntur papiliones. Papiliones enim cum volant, tramitem rectum nunquam tenent, ſed huc illucque ſe agitant. Cumque alicubi reſidere videantur, nec ibi diu morantur. Hos autem cum pueri capere volunt, cito poſt eos currere ſatagunt, ſed qui non ad pedes ſuos, ſed ad papiliones, intendunt, aliquando in foueam cadunt, ſeque immaniter lædunt: plerunque vero cum eos vident alicubi reſediſſe, incedunt ſuauiter & caute, vt eos valeant comprehendere: quod dum faciunt, manibus quoque plaudunt, & ad inuicem leui voce dicunt. Ecce iam eos habebimus, ſed cum propius accedentes, eos apprehendere tentant, papiliones auolant. ſi quando vero eos apprehenderint, exultant de nihilo, quaſi magnum quid fuerint adepti: Similiter faciunt, qui huius mundi honores appetunt. Honores enim huius mundi nunquam tenent viā, ſed incertis diuerticulis de vno ad alium tranſuolant: cumq; ſub alicuius ſubſtiterint poteſtate, nec ibi diu poſſunt manere. Hos ergo cum ſtulti homines aſſequi cupiunt, feſtinant poſt eos quibuſcunque modis poſſunt: & quia non conſiderant quo eos modo aſſequantur, ſed vt quoquo modo adipiſcantur, ſæpius in grauia crimina decidunt, quibus ſuas animas vehementer lædunt, aliquando vero cum viderint eos alicubi quaſi paratos ſibi eſſe accedunt illuc latenter & multum callide: vt quaſi nullo ſciente valeant eos obtinere: quo dum appropriant, vehementer gaudent & exultant: ſed cum propius acceſſerint, eoſque ſe poſſe iam apprehendere putauerint, honores de manibus eorum ſe excutiunt, & aliqua de cauſa ad alios aliquos ſe transferunt. Quos ſi quando adepti fuerint, gratulantur quaſi aliquem verum honorem fuerint aſſecuti: cum ad veri honoris culmen peruenire non poſſint, ſi non hoc cum ſuorum ſatisfactione commiſſorum reliquerint. *In Similitudin. capit. 71.*

Plutarchi. Qui viro malo addit opes & gloriam, is febricitanti miniſtrat vinum, bilioſo mel, cœliacis obſonia: quæ morbum animi, hoc eſt, ſtultitiam augeant. *In Moral.*

Vt non

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Vt non quæuis corona quemuis decet victorem : Ita non quiuis honos quemcunque hominem. *In Moral.*

Vt coloſsi ſeu ſtatuæ male libratæ, ſæpius ſubuertuntur Ita nimius honor per inuidiam euertit multos. *In Moral.*

Vt deciduæ ſtellæ ſubito extinguuntur: Ita quos fortuna ſubito in ſumma prouexit repente ſolent corruere. *In Moral.*

Roterodami Apud Theſſalos capitale eſt occidere ciconiam, non ob aliud, niſi quod ſerpentes interficiat : parcitur & apud Britannos miluiis, quod vrbem raptis extis pecudum repurgent: Ita quibuſdam honos habendus, non quod ipſi digni ſint : ſed quod illorũ opera nobis ſit vſui. *In Simil.*

Vt ſtellæ ſubito natæ, ſubito item euaneſcunt : Ita qui repente ſubuehuntur ad ſummos honores, citò præcipitari ſolent. *In ſimilibus.*

Thriueri. Honores quid ſimile cum fungis, ſed peius obtinent. Etenim ij tantum ventrem inflant, & aliquando leniter mentis particulam vexant. Honores vero vniuerſum hominem reddunt tumidum: nec intellectus partem, ſed totam vitiant animam. *In apoph.* 45.

Quemadmodum ſi quis cephalea laboret, aut capite doleat, coronariis fertis non afficitur, ſed grauatur magis: atque eo fere amplius, quo odorem ipſa ſpirant maiorem: ita neque honores vitæ commoditati quicquam conducunt: ſed inſigniter officiunt. *In apoph.* 154.

Quemadmodum coquinæ nidor nequaquam hominem nutriat, ſed olfactu tantum hominem prouocat: Ita nec honores quenquã habeant, ſed infamem tantum pruritum excitant. *In apoph.* 165.

Quod ſunt flores coronarii ſine odore, hoc mihi videntur honores quæſiti ex ſtemmate, ambitione, aut opum multitudine, *In apoph.*

Præcocibus fructibus ſemper aliqua tempeſtas & periculum imminet: Ita eos qui præmature ad honores promouentur, fere tum altus vulgi excipit, *In apoph.* 118.

Multo difficilius eſt tolerare pruritum, quam dolorem: At maioris virtutis eſt, modeſte gerere honores, quam patienter ferre contemptum. *In apoph.* 122.

Venter nimio ſæpe cibo grauatur : Et animus multis honoribus diuitiis inflatur. *In apoph.* 88.

¶ ADAGIA.

Bos in quadra argentea. βοῦς ἐπὶ πίνακος ἀργυροῦ.

In eos qui perſonam ſuſtinent, officium aliquod egregium pollicentem, nec illi tamen ſunt vſui, niſi ad voluptatem aut faſtum. Der König im Kartenſpiel.

Fato Metelli.

Dictum facete & contumelioſe in Metellos. Torqueri poterit in eos, qui præter meritum ſuum ad opes ac dignitates prouehuntur.

Malus Choraules, bonus ſymphoniacus.

D. Auguſtinus in Epiſtola ad Aurelianum commemorat vulgo illud iactatum, vbi quis in ſuo genere contemptus, in præſtantiore habetur pretio: veluti ſi quis poeta ineptus profiteatur medicinam, & inter præclaros medicos habeatur.

Strumam dibapho tegere.

Pro eo, quod eſt infamiam aliqua dignitate obliterare.

Aſinus in pelle leonis.

Abibit nobis quidem Philoſophus, cæterum aſinus leonis tectus pelle.

¶ EXEMPLA BIBLICA.

Honoris parentibus exhibiti exempla: in Sem & Iaphet. *Geneſ.* 9. 23. Iuda, 43. 8. 9. Ioſepho, 46. 29. & 50. 1. 2. Dauide, 1. *Sam.* 22. 3. Salomone, 1. *Reg.* 2. 19. Chriſto, *Luc.* 2. 51. *Ioan.* 8. 49. & 9. 26. 27.

¶ HIEROGLYPHICA.

Sciendum, *haſtæ geſtamen* haud quaquam inter vulgares honores habitum, tantæq; apud veteres venerationis fuiſſe, vt loco diadematis, pro inſigni regio haberetur. *Pier. Valer. li.* 42. *pag.* 409. *A.*

Clypeis, quibus nomen incidi deſcribiue facta pulcra moris fuit: (vnde qui nihil adhuc ſtrenue in bello geſſiſſent, *alba* vtebantur *parma*, de quo Vergil. *Parmaque inglorius alba*) donabantur ab Imperatoribus honoris ergo Milites, atque etiam Dii, quare ſæpius apud Liuium legas, argentea Clypea templis illata, ac Diis dicata. *Pier. Val. l.* 42. *pag.* 413. *B. C.*

Vide etiam titulum Gloria.

Hoſpitalitas.

DEFINITIO ET ETYMOL.

HOſpitalitas, Græce, φιλοξενία, ας, ἡ, & ξενοδοχεῖον, ȣ, τὸ, hoſpitium dicitur & ξενίζω, hoſpitor & ξένος, ȣ, ὁ, hoſpes. Eſt autem hoſpes, qui extraneus à domo, ſicut aduena in ciuitate. *ſecundum B. Thom. ſuper epiſtolam Pauli ad Epheſ.* 2. *lect.* 6. *col.* 1. *fina.*

Hoſpes proprie dicitur, qui priuatim & amicitiæ cauſſa, vel recipit, vel recipitur. Vnde & pro amico externo capitur, & hoſpitium pro amicitia, hoſpitium etiam diuerſorium ſignificat, Cicero. *Ex hac vita diſcedo, tanquam ex hoſpitio, non tanquam* *Commorandi enim natura diuerſorium, non habitandi* *dit.* Hinc hoſpitalitas vel benignitas in recipiendis aduerbium, benigne & faciliter.

¶ BIBLICI LOCI.

Hoſpes eſſe in aliqua ciuitate translatiue, qui ignorat ri iſthic norint, *Luc.* 24. 18.

Hoſpitalitas commendatur, *Deut.* 10. 19. *Eſa.* 58. 36. 37. *Luc.* 14. 13. *Rom.* 12. 13. 1. *Tim.* 3, 2. *Tit.* 1. 8. *Hebr.* 13. 2. 1. 27.

¶ SENTENTIAE BIBLICAE.

Vita nequam hoſpitari de domo in domum. *Eccl.*

Hobitabitur & paſcet & potabit ingratos, & ad hæc diet. *Ibid.*

Tranſi hoſpes & orna menſam, & quæ in manu habes ros. *Ibid.*

Egenos vagoſque in domum tuam. *Eſa.* 58.

Ego veni in nomine patris mei, & non accepiſtis me alius in nomine ſuo (Dominus talis vel talis) illum quidam, pauperes bonos excludunt, magnos autem uites recipiunt ſumptuoſe(*Ioan.* 5.

Qui accipit ſi quem miſero (dicit Dominus) me accipit tem me accipit, accipit eum qui me miſit. 13.

Neceſſitatibus Sanctorum communicantes, hoſpitalitatem ſectantes. *Rom.* 12.

Hoſpitalitatem nolite obliuiſci. Per hanc enim quidam runt Angelis hoſpitio receptis. *Hebr.* 13.

¶ SENTENTIÆ PATRVM.

Diſce Chriſtiane, ſine diſcretione exhibere hoſpitalitatem forte cui domum clauſeris, cui humanitatem negaueris us. *Aug. contra hæreſes.*

Obſecutus Loth angelis, tanquam peregrinis, ſpitalitatis, liberatus à periculo ciuitatis, & temporale dium & æternum conſecutus eſt præmium. *ibid.*

Hoſpitalitatis officio ad Chriſti cognitionem venimus *Quæſt. Euange.*

Tanta eſt apud Deum hoſpitalitatis gratia, vt ne potus aquæ frigidæ à præmiis remunerationis immunis ſit. Abraham Deum recipit hoſpitio, dum hoſpites quærit Loth. angelos recepit: vnde ſcis an tu quum ſuſcipis hominem ſcipias Chriſtum, licet in hoſpite Chriſtus ſit, quia Chriſtus pere eſt, ſicut ipſe ait Hoſpes ſui, &c. *Ambroſ. de Off.*

Eſt publica ſpecies humanitatis, vt peregrinus in hoſpitio geat: ſuſcipitur officioſe, vt pateat aduenienti ianua. *Ibid.*

Vt humanitati, intuitu hoſpitio recipiat non habentem um, & egenum ſine tecto inducat in domum ſuam: ret bona Chriſti, quæ ei largita ſunt bonitate Chriſti, datorem diligat Chriſtus, ſine murmure tribuat pauperibus ſti. *in ſuo paſt.*

Hoſpes per famam eligendus eſt populi, & iudicio ne prædicationis dignitas ſuſcipientis infamia deturpetur *per Matth.*

Mos eſt apoſtolicæ Sedis, ordinato Epiſcopo præcepta vt de omni ſtipendio quod accedit, quatuor debeant nes. Vna videlicet epiſcopo ac familiæ eius propter hoſpitalitatem atque ſuſceptionem : altera clero : tertia vero pauperibus Eccleſiis reparandis. *Greg. Angelorum epiſc. & habetur eſt.*

Qualem mercedem habet, qui propter Deum peregrinatur lem habet qui ſuſcipit peregrinantem, & fiunt ambo propter Deum refrigerat & qui propter Deum laborat *ſup. Matth.*

Præferebat Sanctus Loth domus ſuæ verecundia gratiam, etiam apud barbaras gentes inuiolabilem. *triarch.*

Ille homo dicitur eſſe humanus, qui ſe exhibet & maxime hoſpitio ſuſcipit hominem. *Auguſtin. de ſtol.*

Quoniam quicquid habent Clerici pauperum eſt: & lorum omnibus debent eſſe communes, ſuſceptioni & hoſpitum inuigilare debent. *idem.*

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Virgil. in 1. AEneid.

Iupiter hoſpitibus nam te dare iura loquuntur.

Hom. in θ. Odyſſeæ.

Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνδρὶ ὅς τ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεσσιν

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN